

Економіка

УДК 330.341.1:338.242.4(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18927838>

Структурні зрушення та механізми трансформації світової економіки

Тимошенко Андрій Олександрович

доктор економічних наук,

проректор з фінансово-економічних питань

Європейського університету,

Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»

03115, Україна, м. Київ, бульвар академіка Вернадського, 16,

e-mail: e-u.edu.ua,

ORCID: <http://orcid.org/0009-0009-8950-8241>

Scopus ID: 59734957500

Researcher ID PGU-1729-2026

Прийнято: 12.02.2026 | Опубліковано: 28.02.2026

Анотація. Актуальність дослідження зумовлена поглибленням ресурсно-технологічних, інституційних і політичних зрушень у світовому господарстві, що формують нову конфігурацію міжнародних економічних відносин та змінюють параметри глобальної рівноваги. Ускладнення структури світової економіки, зростання взаємозалежності національних систем і посилення геоекономічної конкуренції потребують системного осмислення закономірностей структурної перебудови та уточнення механізмів довгострокової еволюції глобального розвитку. **Мета статті** полягає у теоретичному обґрунтуванні структурних зрушень і механізмів трансформації світової економіки в умовах ресурсно-технологічних, інституційних і глобалізаційних змін. **Методологічну основу** дослідження становлять методи

аналізу та синтезу, системний і структурно-функційний підходи, індукція та дедукція, узагальнення наукових положень, логічне моделювання й порівняльний аналіз. **Результати.** Систематизовано тринадцять груп факторів трансформації економічних систем, що охоплюють природно-географічні, людські, технологічні, інформаційні, енергетичні, ринкові, макро- та мікроекономічні, інституційно-правові, політичні, історичні, зовнішньоекономічні та кліматичні чинники. Обґрунтовано їх поділ за характером впливу на базові, опосередковуючі та безпосередні фактори, що дозволяє пояснити механізм формування структурних зрушень у глобальному вимірі. Визначено ключову роль ресурсно-технологічних детермінант у зміні технологічних укладів, перерозподілі конкурентних переваг і трансформації моделей виробництва. Розкрито значення інституційної узгодженості, адаптивності та фінансової збалансованості як принципів структурної перебудови в умовах довгострокової нестабільності. **Висновки.** Доведено багаторівневий і системний характер трансформації світової економіки, що відбувається під впливом взаємодії стабілізуючих і дестабілізуючих чинників. Узгодженість ресурсно-технологічних, інституційних і політичних складових розглядається як передумова підтримання економічної стійкості та формування нової моделі глобального розвитку. Отримані результати можуть бути використані для подальшого розвитку теоретичних засад аналізу структурних змін і формування стратегічних підходів до адаптації національних економік у глобальному середовищі.

Ключові слова: глобальний розвиток, структурна перебудова, економічна стійкість, ресурсно-технологічні детермінанти, інституційна узгодженість, глобалізаційні процеси.

Structural shifts and mechanisms of transformation of the global economy

Andriy Tymoshenko,

doctor of economic sciences,

vice-rector for financial and economic issues

European University,

Private Higher Education Institution «European University»,

03115, Ukraine, Kyiv, VERNADSKY Blvd., 16 V

e-mail: e-u.edu.ua,

ORCID: <http://orcid.org/0009-0009-8950-8241>

Scopus ID: 59734957500

Researcher ID PGU-1729-2026

Abstract. The relevance of the study is determined by the deepening of resource and technological, institutional, and political shifts in the global economy, which are shaping a new configuration of international economic relations and changing the parameters of global equilibrium. The increasing complexity of the structure of the global economy, the growing interdependence of national systems, and the intensification of geo-economic competition require a systematic understanding of the patterns of structural restructuring and clarification of the mechanisms of long-term evolution of global development. **The aim of the article** is to provide a theoretical substantiation of the structural shifts and mechanisms of transformation of the global economy in the context of resource and technological, institutional, and globalization changes. **The methodological basis** of the study consists of methods of analysis and synthesis, systemic and structural-functional approaches, induction and deduction, generalization of research findings, logical modeling, and comparative analysis. **Results.** Thirteen groups of factors of economic system transformation have been systematized, covering natural-geographical, human, technological, informational, energy, market, macro- and microeconomic, institutional and legal, political, historical,

foreign economic, and climatic factors. Their division according to the nature of their impact on basic, mediating, and direct factors has been substantiated, which allows explaining the mechanism of structural shifts in the global dimension. The key role of resource and technological determinants in changing technological structures, redistributing competitive advantages, and transforming production models has been identified. The importance of institutional coherence, adaptability, and financial balance as principles of structural restructuring in conditions of long-term instability is revealed. **Conclusions.** The multi-level and systemic nature of the transformation of the global economy, which is taking place under the influence of stabilizing and destabilizing factors, has been proven. The coordination of resource and technological, institutional, and political components is viewed as a prerequisite for maintaining economic sustainability and forming a new model of global development. The results obtained can be used for the further development of the theoretical foundations of structural change analysis and the formation of strategic approaches to the adaptation of national economies in the global environment.

Keywords: global development, structural restructuring, economic sustainability, resource and technological determinants, institutional coherence, globalization processes.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах глобальних структурних зрушень світова економіка функціонує під впливом глибоких ресурсно-технологічних, інституційних та політичних трансформацій. Прискорення цифровізації, зміна енергетичних моделей розвитку, переформатування глобальних виробничих ланцюгів і зростання геоекономічної конкуренції зумовлюють формування нової конфігурації міжнародних економічних відносин. Ускладнення структури світового господарства та посилення взаємозалежності національних економік актуалізують потребу в

системному осмисленні механізмів трансформації та визначенні факторів, що визначають характер і напрям структурних змін.

Попри значну кількість наукових досліджень у сфері теорії економічного розвитку, залишається невирішеним питання комплексної ієрархізації факторів трансформації світової економіки та уточнення принципів її структурної перебудови з урахуванням сучасних глобальних викликів. Фрагментарність підходів до аналізу ресурсно-технологічних, фінансово-інституційних і політичних чинників ускладнює формування цілісної теоретичної моделі трансформаційних процесів. Відсутність узгодженої концептуальної рамки обмежує можливості прогнозування довгострокових тенденцій і знижує ефективність стратегічних рішень на національному та міжнародному рівнях.

Зазначена проблема безпосередньо пов'язана із важливими науковими й практичними завданнями, зокрема з формуванням адаптивних моделей економічної політики, забезпеченням економічної стійкості держав і розробленням інструментів регулювання структурних зрушень у глобальному середовищі. Результати дослідження можуть сприяти удосконаленню методологічних підходів до оцінювання трансформаційних процесів, обґрунтуванню пріоритетів економічного розвитку та підвищенню узгодженості стратегічних рішень у контексті довгострокових змін світової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Осмислення структурних зрушень світової економіки в сучасних умовах пов'язується з дослідженням цифровізації, регіоналізації, фінансової стійкості та інституційної перебудови глобальної системи. У працях Ю. Гудзь, А. Шостаковської, Ю. Майстренка та А. Козинця [1] акцентується роль фінансових інструментів у забезпеченні економіко-екологічної безпеки як елементу структурної модернізації. П. Пузирьова [4] розглядає трансформаційні процеси крізь призму механізмів забезпечення економічної безпеки фінансової системи в умовах цифрової економіки. Н. Прокопенко, О. Гудзь та ін. [5; 9] аналізують фіскальну політику як чинник соціально-економічних зрушень і адаптації до зовнішніх викликів. Н.

Бобро та ін. [6; 8] досліджують вплив цифрової інтеграції та цифрової трансформації на ефективність економічних систем, підкреслюючи роль інноваційних технологій у зміні структури виробництва та управління. Ю. Тимошенко [7; 12] обґрунтовує значення грошово-кредитної політики та економічної стійкості держави в умовах кризових трансформацій.

Глобальний вимір структурних змін відображено у дослідженні К. Сен [11], де систематизовано моделі структурної трансформації та їхні наслідки для економічного розвитку. Н. Писаренко та ін. [14] аналізують трансформацію світового економічного порядку під впливом регіоналізації та інфраструктурних викликів, тоді як В. Касса [14] розглядає регіоналізацію глобальної торгівлі як чинник формування нової економічної архітектури. Питання стійкості ланцюгів постачання та транспортної складової глобальної адаптивності розкрито у праці М. Фео-Валеро та ін. [15], а взаємозв'язок інноваційного розвитку й трансформаційних процесів – у дослідженні Дж. Чжу та Ф. Хуан [16].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми Попри сформований у науковій літературі масив досліджень, присвячених цифровій трансформації, фінансовій стійкості, регіоналізації світової торгівлі та інституційним змінам, залишається недостатньо узагальненим питання комплексного механізму трансформації світової економіки як цілісної системи. Існуючі підходи переважно зосереджені на окремих складових структурних зрушень – цифрових технологіях, фіскальних інструментах, монетарній стабілізації, розвитку малого й середнього бізнесу або трансформації глобального економічного порядку – без їх інтеграції у межах єдиної концептуальної моделі. Унаслідок цього бракує системного пояснення взаємодії ресурсно-технологічних, інституційних і політичних чинників у довгостроковій динаміці світового розвитку.

Недостатня увага також приділена узгодженню принципів трансформації з цілями економічної стійкості та збалансованого розвитку, а також аналізу взаємозв'язку між національними структурними змінами та глобальними

перетвореннями. Така фрагментарність зумовлена домінуванням галузевих або регіональних досліджень, що не враховують багаторівневу природу світової економічної системи. Зазначені невирішені аспекти є принципово важливими для формування цілісного уявлення про закономірності структурних зрушень, оскільки саме інтеграція різнорівневих факторів і принципів дозволяє пояснити механізми адаптації та переформатування глобальної економічної архітектури. Дослідження цих питань сприятиме уточненню теоретичних засад трансформації світової економіки та створенню науково обґрунтованої основи для подальшого аналізу її структурної еволюції.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування структурних зрушень та механізмів трансформації світової економіки в умовах ресурсно-технологічних, інституційних і глобалізаційних змін.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань:

- систематизувати сучасні наукові підходи до розуміння трансформації світової економіки;
- визначити ключові чинники структурних зрушень у глобальному вимірі;
- обґрунтувати принципи трансформації світової економіки з урахуванням сучасних викликів;
- встановити взаємозв'язок між національними трансформаційними процесами та глобальними структурними змінами;
- сформулювати концептуальні засади механізму трансформації світової економіки в умовах довгострокової нестабільності.

Сформульовані цілі та завдання визначають логіку подальшого викладу матеріалу та забезпечують наукове підґрунтя для формування обґрунтованих висновків щодо закономірностей структурної перебудови світової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. У сучасній економічній науці для дослідження трансформаційних процесів використовується міждисциплінарний підхід, а самі

трансформації розглядаються як складова загальної теорії розвитку соціально-економічних систем. Найбільший інтерес до теорії трансформації економіки сформувався наприкінці 1980-х років, що було зумовлено глибокими геополітичними змінами та переходом низки країн від централізовано-планової моделі господарювання до ринкової системи. У міжнародному науковому дискурсі ці держави отримали назву країн із трансформованими економіками, а період масштабних економічних, соціальних і політичних перетворень – трансформаційного періоду.

Аналіз досліджень 1990–2000-х років засвідчує, що в країнах Східної Європи, трансформацію економічної системи переважно трактували як «перехід від централізованої планової економіки до вільної ринкової моделі розвитку». Такий підхід акцентував увагу насамперед на зміні механізмів координації економічної діяльності, форм власності та інституційного середовища функціонування господарських суб'єктів, що заклало основу для подальших досліджень структурних зрушень і механізмів трансформації економічних систем.

Трансформація світової економіки являє собою глибинні, системні зміни, що забезпечують її перехід у нову якість та формування нової моделі розвитку [2, с. 2923]. Проявом трансформаційних процесів виступають структурні зрушення у функціонуванні політичної системи, зміні структури, функцій і рівнів суспільної організації, трансформації світового ринку та національних економік, а також у перерозподілі інтересів і взаємозв'язків між економічними суб'єктами. Йдеться про зміну пропорцій, параметрів і конфігурації зв'язків у межах світової економічної системи.

Окремої уваги потребують чинники трансформації економічних систем, кількість і класифікаційна різноманітність яких у теорії є значною. Більшість дослідників наголошують, що фактори трансформації доцільно аналізувати з урахуванням історичного періоду їх виникнення та специфіки конкретної економічної системи [1; 3, с. 266]. Під фактором трансформації економічної

системи слід розуміти істотну обставину, яка впливає на оптимізацію співвідношення її суб'єктів, об'єктів, структури та економічних процесів. Теоретичні узагальнення у сфері дослідження трансформаційних процесів дозволяють систематизувати чинники за різними ознаками та виділити їх у відносно самостійні групи. Узагальнення наукових підходів дає змогу виокремити тринадцять основних груп факторів трансформації світової економіки, що відображають багатовимірність і комплексність структурних зрушень у глобальному масштабі (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація факторів трансформації економічних систем

№	Фактор	Складові елементи
1	Природно-географічні	1.1. Природно-кліматичне середовище 1.2. Просторовий фактор 1.3. Наявність мінеральних ресурсів
2	Людські	2.1. Щільність розселення населення 2.2. Демографічна ситуація 2.3. Структура економічно активного населення 2.4. Якість людського капіталу 2.5. Рівень інвестицій у людський капітал
3	Технологічні	3.1. Науково-технічний прогрес і технологічні зміни 3.2. Виробничо-технічний потенціал 3.3. Рівень розвитку науки і НДДКР 3.4. Рівень розвитку інфраструктури
4	Інформаційні	4.1. Інформація (економічна, соціальна) 4.2. Інформаційні технології
5	Енергетичні	5.1. Наявні енергетичні ресурси 5.2. Перехід на нові джерела енергії 5.3. Ціни на енергоресурси
6	Ринкові	6.1. Ступінь розвиненості ринкової економіки 6.2. Мобільність факторів виробництва 6.3. Конкуренція на ринках праці та інтелектуального капіталу 6.4. Ступінь монополізації економіки
7	Макроекономічні	7.1. Структура економіки 7.2. Структура інвестицій і її вплив на відтворювальні процеси 7.3. Сукупний попит 7.4. Науково-технічний прогрес 7.5. Обсяг заощаджень та інвестицій 7.6. Макроекономічна стабілізація 7.7. Інституційний фактор 7.8. Стан ринку праці 7.9. Наявність криз
8	Мікроекономічні	8.1. Фінансовий стан підприємств 8.2. Рівень концентрації активів підприємств 8.3. Розвиток зв'язків промислового сектору і банківської сфери

		8.4. Схильність підприємців до інвестицій
9	Інституційно-правові	9.1. Наявність розвинених інститутів і форм власності 9.2. Нормативно-законодавча база 9.3. Соціально-культурний фактор 9.4. Рівень розвитку тіньової економіки
10	Політичні	10.1. Обрана модель розвитку економіки країни 10.2. Рівень корупції 10.3. Стабільність політичної ситуації 10.4. Рівень мілітаризації економіки 10.5. Відсутність воєн і конфліктів 10.6. Вектор економічної політики
11	Історичні	11.1. Історично зумовлена участь країни у МПП 11.2. Історично сформовані економічні зв'язки з іншими країнами 11.3. Історико-культурний фактор
12	Зовнішньоекономічні	12.1. Динаміка світового ВВП 12.2. Динаміка міжнародних злиттів і поглинань 12.3. Розширення міжнародного трансферу інвестицій, технологій і кадрів 12.4. Зміни у структурі експорту та імпорту 12.5. Ускладнення або примітивізація експорту й імпорту 12.6. Санкційний тиск 12.7. Технологічна або фінансова ізоляція країни 12.8. Посилення взаємозалежності економічних систем
13	Кліматичні	13.1. Зміна клімату

Джерело: складено автором на основі аналізу [2; 3]

На думку більшості науковців, ключовими чинниками трансформації світової економіки є природно-кліматичні, енергетичні та технологічні фактори. Природно-кліматичний чинник визначає базові умови розвитку країн і регіонів, формуючи ресурсну основу економічної діяльності та просторову конфігурацію виробництва. Енергетичний і технологічний фактори, у свою чергу, виступають фундаментальними детермінантами структурної перебудови світової економіки, оскільки саме вони забезпечують зміну технологічних укладів, трансформацію виробничих моделей та перерозподіл конкурентних переваг у глобальному масштабі. У сучасних умовах цифрової інтеграції та інноваційної трансформації їх роль істотно посилюється, що підтверджується дослідженнями Н. Бобро та ін. [6; 8].

Узагальнення наукових підходів дозволяє структурувати чинники трансформації соціально-економічної системи за характером їхнього впливу. Доцільно виокремлювати три групи факторів:

1. Перша група – базові (вихідні) чинники, до яких належать науково-технічний прогрес, зміни у забезпеченості факторами виробництва, трансформація споживчих переваг і ціннісних орієнтирів суспільства, а також тривалі кризові явища. Саме ці фактори формують первинний імпульс структурних зрушень і визначають напрям трансформації економічної системи.

2. Друга група – опосередковуючі чинники, що пов'язані з інтересами економічних суб'єктів та їхньою поведінковою реакцією на зміни середовища. Вони охоплюють як економічні, так і позаекономічні мотиви, формуються під впливом внутрішніх і зовнішніх процесів та відображають ступінь адаптивності системи до глобалізаційних і цифрових викликів [4; 12].

3. Третя група – безпосередні чинники, які характеризують рівень розвитку інституційного середовища, ефективність державної політики та спроможність суспільних інститутів забезпечувати узгодженість макро-, мезо- та мікроекономічних процесів (рис. 1).

У наукових підходах наголошується, що суттєве значення у трансформаційних процесах має не лише сукупність чинників, а й сам механізм трансформації, який відрізняється залежно від країни, рівня розвитку інституцій та структури національної економіки. Варіативність механізмів зумовлена специфікою державної політики, характером фінансово-економічного регулювання та ступенем інтеграції у глобальні ринки [5; 9].

Частина факторів може здійснювати макростабілізуючий вплив, сприяючи підвищенню економічної стійкості та узгодженості структурних змін, тоді як інші – мати макростабілізуючий характер, посилюючи дисбаланси, фінансові ризики та інституційні деформації [12, с. 73]. З огляду на це трансформація економіки відбувається під впливом комплексної взаємодії різноспрямованих чинників, які необхідно розглядати системно, з урахуванням їхньої

пріоритетності, ієрархічної підпорядкованості та специфіки прояву в конкретному історичному періоді розвитку національної економіки [1; 6].

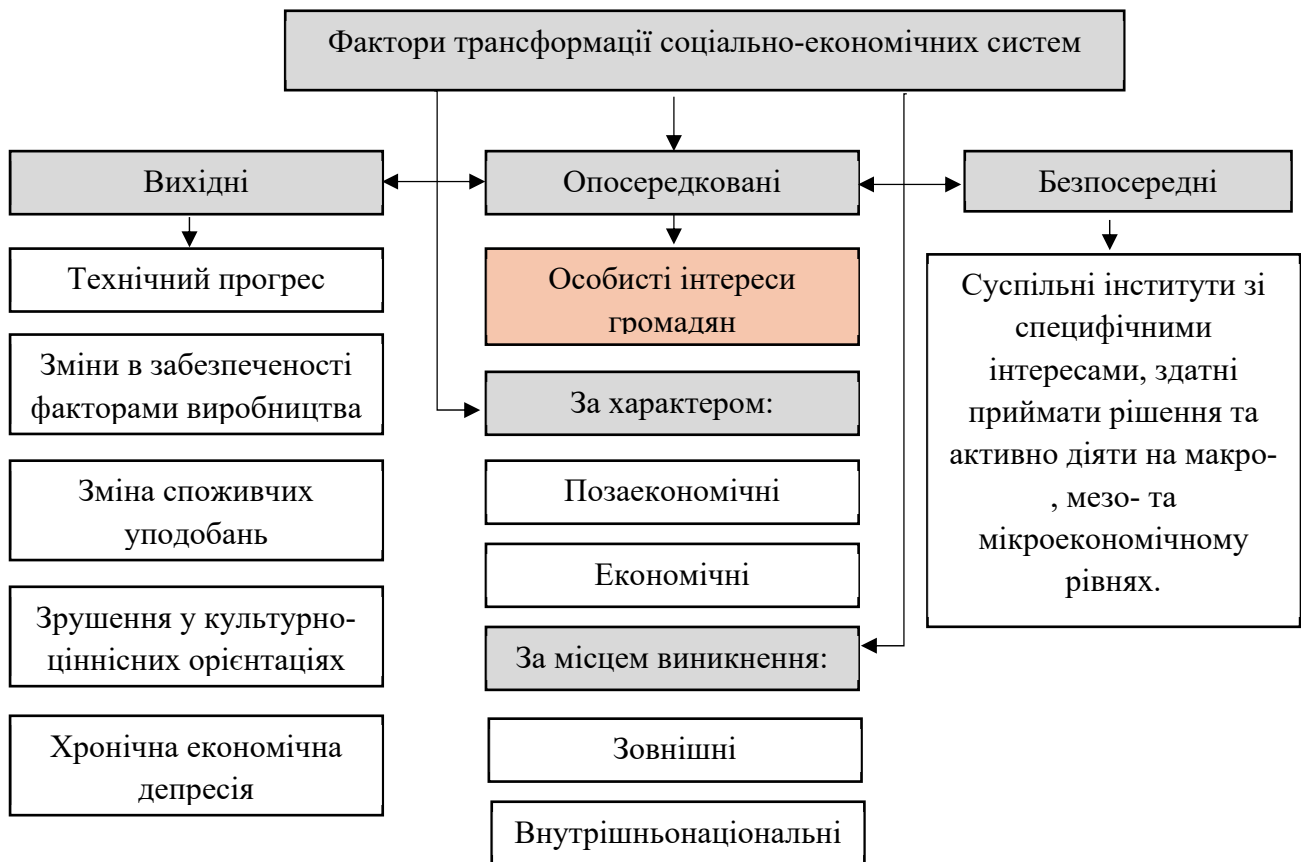

Рис. 1. Фактори трансформації соціально-економічних систем

Джерело: складено автором на основі аналізу [2; 6]

Варто відмітити, що класифікація факторів трансформації економічних систем повинна враховувати не лише їхню значущість, а й наслідки трансформаційних процесів, зокрема вплив на структуру виробництва, рівень цифрової інтеграції, фінансову стійкість і соціально-економічну безпеку держави [4; 11]. Саме оцінювання результатів прояву факторів дозволяє визначити ефективність обраної моделі розвитку та коригувати інструменти економічної політики.

Так, трансформаційні процеси в економіці мають здійснюватися з дотриманням певних принципів. До ключових принципів структурної трансформації, доцільно віднести: принцип системності, інституційної

узгодженості, адаптивності, інноваційності, фінансової збалансованості та забезпечення економічної стійкості [6; 7; 12].

У дослідженні принципів трансформації економіки, ключовим є питання її перервності чи безперервності. Дискретний підхід інтерпретує трансформацію як сукупність реформаторських етапів, що змінюють інституційну архітектуру та параметри функціонування економіки. Водночас у межах еволюційної парадигми трансформація розглядається як тривалий суспільно-історичний процес, інтегрований у повсякденну економічну динаміку та пов'язаний із поступовою зміною моделей розвитку. Для світової економіки як складної багаторівневої системи більш релевантним є саме еволюційний підхід, що враховує циклічність і хвилеподібність глобальних зрушень, а також їхню залежність від національних трансформаційних процесів [6; 12].

Як зауважує К. Сен, одним із базових принципів розвитку світової економіки виступає принцип збалансованості, який передбачає підтримання відносної рівноваги між ресурсами, інституціями, фінансовими потоками та політичними інтересами [11, с. 78]. Порушення такої рівноваги зумовлює структурні диспропорції, що проявляються у фінансовій нестабільності, посиленні конкуренції за ресурси та загостренні економічних конфліктів. Зміна економічного потенціалу окремих держав неминуче призводить до перерозподілу ролей у міжнародному поділі праці та формування нових конфігурацій глобального ринку.

Критичний аналіз сучасних досліджень дозволяє дійти висновку, що визначальними чинниками трансформації світової економіки є ресурсно-технологічні фактори – природні, людські і технологічні. Саме вони формують основу довгострокового економічного зростання та визначають можливості структурної модернізації. У контексті цифрової трансформації особливого значення набувають інноваційні технології, що змінюють механізми створення доданої вартості та логіку глобальної конкуренції [6; 8]. Поряд із цим важливу роль відіграє історичний фактор, який відображає спадковість економічних

інститутів і моделей розвитку, а також обмеження та можливості, закладені у попередніх етапах еволюції економічних систем.

Для світової економіки характерними є певні «генетичні» закономірності трансформації – спадковість, мінливість і відбір. Спадковість визначає межі та інституційні рамки розвитку, мінливість відображає адаптивність системи до зовнішніх і внутрішніх викликів, тоді як відбір означає формування домінуючих моделей розвитку під впливом конкуренції, інституційних рішень і глобальних тенденцій. Важливим чинником трансформації є також політичний фактор, оскільки зміна балансу економічних інтересів і стратегій міжнародних акторів впливає на перерозподіл ресурсів, фінансові потоки та напрями структурних зрушень. У сукупності ці фактори формують багатовимірний механізм трансформації світової економіки, що потребує системного врахування у процесі формування економічної політики та забезпечення економічної стійкості.

Висновки. На підставі проведеного дослідження обґрунтовано, що структурні зрушення у світовій економіці мають системний та багаторівневий характер і формуються під впливом взаємодії ресурсно-технологічних, інституційних і політичних чинників. Трансформація світової економіки відображає зміну технологічних укладів, перерозподіл економічного потенціалу між країнами та модифікацію механізмів міжнародної взаємодії, що зумовлює формування нової моделі глобального розвитку.

Встановлено, що результативність трансформаційних процесів визначається якістю інституційного середовища, рівнем адаптивності національних економік і здатністю забезпечувати структурну збалансованість між фінансовими, виробничими та соціально-економічними компонентами. Узгодженість стабілізуючих і дестабілізуючих факторів розглядається як ключова передумова підтримання економічної стійкості в умовах циклічності та хвилеподібності глобальних змін.

Систематизація факторів і принципів трансформації дозволила уточнити їх ієрархію, визначити взаємозв'язок між базовими, опосередковуючими та

безпосередніми чинниками та окреслити роль механізму трансформації як інструменту координації структурних змін. Поставлена мета дослідження досягнута, а сформульовані завдання виконані в частині теоретичного узагальнення й концептуалізації механізмів структурної перебудови світової економіки.

Подальші наукові розвідки доцільно спрямувати на розроблення кількісних моделей оцінювання впливу ресурсно-технологічних і інституційних факторів на параметри глобальної динаміки, поглиблення сценарного аналізу трансформаційних процесів та інтеграцію системного, інституційного й еволюційного підходів у межах економіко-математичного моделювання.

Список використаних джерел

1. Гудзь Ю., Шостаковська А., Майстренко Ю., Козинець А. Фінансові інструменти забезпечення економіко-екологічної безпеки підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 5 (56). С. 87–92. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-12>.
2. Andersson A., Batten D. Creative nodes, logistical networks and the future of the metropolis. *Transportation*. 1987. № 4. P. 281–293. DOI: 10.1007/bf00145752.
3. Miszewski M. Effects of transformation and symptoms of economic growth. *Transformations in Business and Economics*. 2013. P. 266–280.
4. Пузирьова П. В. Механізм забезпечення економічної безпеки у сфері сталого розвитку фінансової системи держави в умовах цифрової економіки та глобалізаційних змін. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 1 (283). С. 189–204.
5. Прокопенко Н. С., Гудзь О. Є., Тимошенко А. О. Вплив фіскальної політики на розвиток соціальної сфери в Україні в євроінтеграційних умовах. *Економіка і управління*. 2018. № 3. С. 23–33.
6. Bobro N., Vasylieva N., Suvorova S., Golovina O., Hulinchuk R. Effectiveness of digital integration in the economy and society amid ongoing economic

transformation. *International Journal of Organizational Leadership*. 2025. Vol. 14 (First Special Issue 2025). P. 145–158. DOI: <https://doi.org/10.33844/ijol.2025.60469>.

7. Тимошенко Ю. О. Концептуальні підходи до дослідження грошово-кредитної політики у сучасній економіці. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 23. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17557469>.

8. Bobro N., Lisova R., Parfentieva O., Dmytrovska V., Kyrylenko S. Digital transformation for cost optimisation and sustainable business operations. *European Journal of Sustainable Development*. 2025. Vol. 14. № 2. P. 158. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2025.v14n2p158>.

9. Тимошенко А. О. Фіскальна політика України: реалії сьогодення і потреби суспільства в умовах ведення бізнесу на міжнародних ринках. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2017. № 3. С. 77–85.

10. Гук О., Федевич Л., Ливдар М., Бушовська Л., Близнюк А. Оцінювання ефективності державної політики розвитку малого й середнього бізнесу: фінансовий аспект. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2024. № 1 (54). С. 174–187. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4265>.

11. Sen K. *Varieties of Structural Transformation: Patterns, Determinants, and Consequences*. Cambridge University Press, 2023. 114 p. DOI: 10.1017/9781009449939.

12. Тимошенко Ю. О. Економічна стійкість держави в умовах кризових викликів. *Modern Science: Research, Economy and Innovation*. Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference. Zagreb, 22–24 October 2025. Zagreb : International Scientific Unity, 2025. P. 71–74. DOI: <https://doi.org/10.70286/isu-22.10.2025.002>.

13. Писаренко Н., Чорнодід І., Ярмоленко Ю., Буткевич О., Базарна О. Трансформація світового економічного порядку під впливом регіоналізації, інфраструктурних викликів товарного ринку та економічного лідерства.

Актуальні питання економічних наук. 2025. № 18. DOI:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18002374>.

14. Kassa W. Regionalization of global trade: A new order in the making. *Global Policy*. 2025. Vol. 16. № 4. P. 773–776. DOI: <https://doi.org/10.1111/1758-5899.70033>.

15. Feo-Valero M., Botella-Andreu A., Martínez-Moya J., Pallardó-López V. J., Requena-Silvente F., Sala-Garrido R. Exploring supply chain and regional resilience through the analysis of the transport dimension. *Case Studies on Transport Policy*. 2024. Vol. 16. Article 101216. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.cstp.2024.101216>.

16. Zhu J., Huang F. Transformational leadership, organizational innovation, and ESG performance: Evidence from SMEs in China. *Sustainability*. 2023. Vol. 15. № 7. Article 5756. DOI: <https://doi.org/10.3390/su15075756>.